

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Факультет: Будівництва, архітектури та дизайну
Кафедра: дизайну

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»
Освітня програма: «Архітектура та містобудування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ»
(3 кредити / 90 годин)

Рік навчання: 4

Семестр: 7

Обов'язкова

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Зоря Олександра Павлівна, кандидат соціологічних наук, доктор філософії, доцент кафедри дизайну

Контактна інформація:

тел.: +380(61)7698286

e-mail: aleksandradora@gmail.com

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Офіційним каналом комунікації з викладачем поза заняттями є система дистанційного навчання Moodle: НУ «Запорізька політехніка» та листування через

електронну пошту. Умови листування електронною поштою (листи та файли підписувати таким чином): прізвище_група_тема та назва завдання.

2. За умов дистанційного навчання для проведення занять використовується програма Zoom, згідно навчального розкладу (посилання студентам надаються у навчальному розкладі). Інша комунікація (консультації) відбувається шляхом листування у Telegram, Viber, Instagram.

3. За умов офлайн навчання консультування із викладачем в стінах Університету відбувається згідно розкладу консультацій у визначені дні та години.

ОПИС КУРСУ

Дисципліна «Соціально-економічні основи архітектурного проектування» спрямована на формування у студентів розуміння соціальних, економічних та культурних факторів, що впливають на архітектурне середовище. Курс охоплює основи аналізу потреб користувачів, принципи соціальної справедливості у просторі, а також економічні чинники, які визначають стратегії та рішення в архітектурному проектуванні. Особлива увага приділяється темам сталого розвитку, інклюзивності, функціональної доцільності та економічної ефективності архітектурних рішень. Навчальний курс також передбачає ознайомлення з нормативно-правовими актами та сучасними підходами до просторового планування у контексті соціально-економічних викликів.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета курсу вивчення дисципліни «Соціально-економічні основи архітектурного проектування» є загальна підготовка бакалаврів за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування», які повинні знати основні правила визначення вартості проектних робіт в архітектурі та містобудуванні, основи ціноутворення у будівництві та вартості проектних робіт.

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

2.1 Загальні компетентності:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК07. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2.2 фахові компетентності:

СК09. Здатність розробляти архітектурно-художні, функціональні, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, а також виконувати креслення, готувати документацію архітектурно-містобудівних проєктів.

СК18. Усвідомлення теоретичних основ архітектури будівель і споруд, основ реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

2.3.Програмні результати навчання визначені стандартом вищої освіти спеціальності 191 Архітектура та містобудування:

ПР05. Застосовувати основні теорії проєктування, реконструкції та реставрації архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних об'єктів, сучасні методи і технології, міжнародний і вітчизняний досвід для розв'язання складних спеціалізованих задач архітектури та містобудування.

ПР09. Розробляти проєкти, здійснювати передпроєктний аналіз у процесі архітектурно-містобудівного проєктування з урахуванням цілей, ресурсних обмежень, соціальних, етичних та законодавчих аспектів.

ПР16. Розуміти соціально-економічні, екологічні, етичні й естетичні наслідки пропонуваніх рішень у сфері містобудування та архітектури.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для можливості вільно сприймати та засвоювати інформацію при вивченні поточної дисципліни, студенти повинні засвоїти на достатньому рівні пререквізити: «Вища математика», «Архітектурно — містобудівне проектування середніх міст», «Основи архітектурного проектування», «Конструкції будівель і споруд», «Теорія архітектурного проектування: типологія будівель і споруд», «Теорія архітектурного проектування. основи містобудування», «Теорія архітектурного проектування: інженерні мережі та інженерний благоустрій міст».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2 – Загальний тематичний план роботи над міждисциплінарним курсовим проектом / роботою (90 год.)

1. План вивчення навчальної дисципліни		
Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
тема 1 архітектура та містобудування у сучасному соціологічному дискурсі	Лекція, практика	4 год.
тема 2. вимоги до складу та змісту науково-проектної документації на реставрацію пам'яток архітектури та містобудування	Лекція, практика	4 год
тема 3 система ціноутворення	Лекція, практика	4 год.
тема 4. визначення кошторисної вартості проектних робіт шляхом застосування відсоткових показників вартості проектних робіт	Лекція, практика	4 год.
тема 5. визначення кошторисної вартості проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт із застосуванням збірників цін	Лекція, практика	4 год.
тема 6. калькуляційний метод визначення кошторисної вартості та визначення ціни пропозиції (договірної ціни) на виконання проектних, науково-проектних, вишукувальних робіт	Лекція, практика	4 год.
тема 7. визначення вартості експектиси проектної документації на будівництво	Лекція, практика	4 год.
Разом		28

САМОСТІЙНА РОБОТА

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері архітектурі та містобудуванні необхідних компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Соціально-економічні основи архітектурного проектування» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та заступання у подальшій роботі.

Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Соціально-економічні основи архітектурного проектування» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
- опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
- розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
- підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю, заліку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

1. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Ландшафтна архітектура» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форм навчання / Укл.: І.Ю.Криворучко – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. - 88с.

2. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Теорія архітектурного проектування: інженерні мережі та інженерний благоустрій міст» для бакалаврів спеціальність 191 – Архітектура та містобудування / Запоріжжя, НУ «Запорізька політехніка»; уклад. Зубричев О.С. 2022. 39с.

3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Ландшафтна архітектура» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»

денної та заочної форми навчання. уклад.: Ю.І. Криворучко. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2022 - 41 с.

4. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Ландшафтна архітектура» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної та заочної форми навчання. Укл.: Ю.І. Криворучко. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2022 - 21 с..

5. Методичні вказівки до виконання курсового проекту «Проект міста на 60 000 жителів» з курсу «Архітектурне проектування» (для студентів 4 курсу денної форми навчання за напрямом 6.060102-«Архітектура») Харків.Нац.ун-т міськ.госп-ва ім. О.М.Бекетова уклад. О.С.Соловійова,Л.С.Мартишова, Харків,ХНУМГ ім.О.М.Бекетова,2014.- 18с.

6. Методичні вказівки до практичних занять та виконання самостійної роботи з курсу «Архітектурне проектування» Частина 1. Групова система розселення – місто на 60 000 жителів (для студентів 4 курсу денної форми навчання напряму 6.060102 - «Архітектура») Харків. Нац. ун-т. міського госп-ва ім. О. М. Бекетова, уклад.: Л.П.Панова,Л.В.Дрьомова, О.С.Соловійова - Харків: ХНУМГ ім. О.М.Бекетова,2013.-77с.

7. Захарова С.О. Конспект лекцій з дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування житлових будівель» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування»/ Укл. Захарова С.О.: Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022 - 42 с.

8. Методичні вказівки до виконання курсового проекту з дисципліни «Архітектурно-містобудівне проектування громадських будівель» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Укл.: С.О.Захарова. – Запоріжжя: Національний університет «Запорізька політехніка», 2021 - 41 с.

9. Склад та зміст проектної документації на будівництво ДБН А.2.2-3:2014

10. ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВА ТЕРИТОРІЙ ДБН Б.2.2-12:2019

11. Система проектної документації для будівництва ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ АРХІТЕКТУРНО-БУДІВЕЛЬНИХ РОБОЧИХ КРЕСЛЕНЬ ДСТУ Б А.2.4-7:2009

12. Склад та зміст проектної документації на будівництво ДБН А.2.2 - 3-2012

13. ГРОМАДСЬКІ БУДИНКИ ТА СПОРУДИ. Основні положення ДБН В.2.2- 9-2009

14. Житлові будинки. Основні положення ДБН В.2.2 -15:2019

15. ДБН А.2.2-3-2004. Проектування. Склад, порядок оформлення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва. – Київ. Держкомітет України будівництва та архітектури. 2004.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль якості освіти студентів з дисципліни «Соціально-економічні основи архітектурного проектування» поєднує контрольні заходи й аналітичну роботу. Результати навчання здобувача оцінюються за допомогою контрольних заходів, передбачених освітньою програмою та програмами освітніх компонентів за 100-бальною шкалою або за двобальною шкалою (зараховано-не зараховано). Частка обов'язкових освітніх компонентів, які передбачають підсумкове оцінювання за 100-бальною шкалою має становити не менш 70% від загальної кількості освітніх компонентів.

Дисципліна складається з одного модуля та двох змістових модулів. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Соціально-економічні основи архітектурного проектування» поділяється на 2 змістових модуля, у межах яких розподілені теми. тестуванням за підсумками вивчення тем у межах кожного основного модуля, проведення підсумкового оцінювання.

Види контролю: поточний, рубіжний, тематичний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: перегляд практичних графічних робіт, контроль при здачі усного заліку. Рубіжний контроль здійснюється за допомогою усного опитування на лекційних та практичних заняттях, оцінка виконання практичних, самостійних завдань. Підсумковий модульний контроль здійснюється за допомогою усного заліку та здачі графічних робіт.

Позитивними оцінками для всіх форм контролю є оцінки від 60 до 100 балів за 100-бальною шкалою та оцінка «зараховано» за двобальною шкалою. Межею незадовільного навчання за результатами підсумкового є оцінка нижче 60 балів за 100-бальною шкалою або оцінка «не зараховано» за двобальною шкалою. Отримання оцінки 60 балів та вище або оцінки «зараховано» передбачає отримання позитивних оцінок за всіма визначеними програмою освітнього компонента обов'язковими видами поточного, проміжного (рубіжного) контролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
15	15	15	15	15	15	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Підсумковий контроль знань: залік проводиться у формі практичного завдання

ПОЛІТИКА КУРСУ

Викладач пояснює студентам систему організації навчального процесу та правил поведінки студентів на заняттях. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. У разі невідвідування певних тем та несвоечасного виконання розділів оцінка може знижуватись шляхом віднімання певної кількості балів. Зниження оцінки може бути скомпенсоване шляхом відпрацювання пропущених занять та виконання додаткових завдань. Студент повинен використовувати знання з ландшафтної архітектури при оцінці подій, явищ, особистостей архітектурного процесу. Студент повинен виконувати роботи самостійно, не допускається залучення при виконанні практичних завдань інших здобувачів освіти. У разі виявлення ознак плагіату робота не зараховується і дисципліна не вважається зарахованою.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.